

URZĄD
PATENTOWY
PRL

OPIS PATENTOWY

57934

Patent dodatkowy
do patentu

Zgłoszono: 23.III.1968 (P 125 971)

Pierwszeństwo:

Opublikowano: 30.IX.1969

Kl. 20 f, 1

MKP B 61 h

15/00

UKD

Współtwórcy wynalazku: Bernard Wolny, mgr inż. Tadeusz Borucki, mgr inż. Tadeusz Sajdak

Właściciel patentu: Centralne Biuro Konstrukcyjne Przemysłu Taboru Kolejowego, Poznań (Polska)

Urządzenie do ustalania luzu podwójnych klocków hamulcowych

1
Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do ustalania luzu podwójnych klocków hamulcowych, zamocowanych wahliwie na wspólnej dźwigni. W celu zachowania równoległości powierzchni klocków względem powierzchni bieżnej koła, obsady klocków są ustalane względem wspólnej dźwigni stalowym prętem, przechodzącym przez cztery otwory w obydwóch obsadach klocków.

Obsady klocków tego rodzaju są stosowane do podwozi pojazdów szynowych. Konstrukcja tych obsad wykazuje wady, gdyż uzależnia położenie klocków względem koła od dokładności wykonania promienia wygiętego pręta ustalającego, od wielkości luzów pręta w otworach, luzów otworów względem obsad, luzów obsad względem dźwigni, jak również od dokładności wykonania odlewów lub wylöczek, oraz od rozmieszczenia na nich otworów dla pręta ustalającego i od powiększania się luzów w zależności od zużywania się części współpracujących. Położenie klocków względem kół wynika z sumowania się tych wszystkich czynników.

Przy takim zbiegu tolerancji i zużyciu się części następuje zwisanie klocków. Powoduje to nierównoległe ustawianie się powierzchni ciernej klocków względem koła. Po zluźowaniu hamulca, obsady z klockami przechylają się i klocki opierają się częścią swej powierzchni o powierzchnię bieżną koła. Szczególnie ma to miejsce w wagonach, w których luz pomiędzy klockami a obręczą koła, po odha-

2
mowaniu, jest mały. Ciągłe opieranie się klocków na obręczach kół, wynikające z nierównoległości powierzchni trącej klocków względem powierzchni bieżnej kół jest przyczyną przedwczesnego zużywania się współpracujących części. Na powierzchni bieżnej koła powstaje również uskok, pogarszający współpracę koła z szyną.

Usunięcie tego zjawiska przez obsługę kolei wymaga za każdym razem pracochłonnego doginania pręta, w zależności od zbiegu czynników powodujących nierówne odchodzenie klocków od koła oraz stosowanie pręta z miękkiej stali. Na skutek tego ulega on przedwczesnemu zużyciu się w otworach, a następnie pęka w miejscach osłabionych. Niniejszy wynalazek eliminuje wszystkie wyżej wymienione nieprawidłowości przez wprowadzenie prostej regulacji równoległości klocków względem powierzchni bieżnej koła, polegającej na zastąpieniu jednego lub więcej otworów nieregulowanych przez nastawiacze klocków, umożliwiające przesunięcie obsady klocka względem pręta ustalającego.

Przedmiot wynalazku jest bliżej wyjaśniony w przykładzie wykonania na rysunku, na którym fig. 1 przedstawia dźwignię z dwiema obsadami klocków w widoku z boku, fig. 2 względnie 3 — przekroje (w większej skali) według linii A—A na fig. 1, fig. 4 — widok z boku według fig. 3. Na dźwigni 1 osadzone są wahliwie dwie obsady 2. W każdej z tych obsad zamocowany jest klocek 3 za pomocą klina stalowego 5. W celu ustalenia obsad

klocków w położeniu zapewniającym równoległość powierzchni klocków względem powierzchni bieżnej koła, obsady 2 zaopatrzone są, każda w dwa otwory, przez które przechodzi pręt stalowy 4.

W celu wyregulowania luzu m pomiędzy klockami i kołem, niektóre z tych otworów, jako nastawiacze 6 są wydłużone i umożliwiają przez odpowiednie rozmieszczenie płytek regulujących 7 zmianę położenia nastawiacza względem pręta 4, a tym samym zmianę położenia obsady i klocka względem koła.

Na rysunku otwór nieregulowany oznaczono liczbą 8. Uzyskanie dostatecznie równomiernego luzu m polega na tym, że przez odpowiednie rozmieszczenie płytek 7 w otworze nastawiacza, na jednej i drugiej stronie pręta ustalającego 4, zmienia się położenie otworu względem pręta, a tym samym położenie obsady 2 wraz z klockiem 3 względem

koła. Ilość płytek w otworach nastawiaczy jest stała, a płytki są obustronnie zabezpieczone przed wypadnięciem z otworu przez nadanie im kształtu według rysunku fig. 4.

Zastrzeżenia patentowe

1. Urządzenie do ustalania luzu podwójnych klocków hamulcowych między klockami hamulcowymi a powierzchnią bieżną koła, **znamiennie tym**, że obsady klocków (2) posiadają jeden lub więcej nastawiaczy (6), zaopatrzonych w płytki regulacyjne (7), umieszczone w wydłużonych otworach nastawiaczy (6), przez które przechodzi pręt ustalający (4).
2. Urządzenie według zastrz. 1, **znamiennie tym**, że ilość płytek regulacyjnych (7) w otworze nastawiacza (6) jest stała.

